

STICHTING NYNKE's PLEATS

BELEIDSPLAN 2021-2024

Nynke Postma (1902-1980), ca. 1925

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Missie en doelstellingen	3
3. Stichting, bestuur en financiële organisatie	4
4. Duurzaam, circulair en lokaal.....	6
Duurzame installaties	6
Seizoenenboerderij.....	6
Circulair en lokaal	6
Biodiversiteit	6
5. Natuur- en cultuurhistorie	7
Terpdonk.....	7
Vogelgebied.....	7
Agrarisch erfgoed.....	7
6. Activiteitenprogramma	9
Altijd in connectie met de Pleats en de omgeving	9
Doorlopend en openbaar toegankelijk	9
Serie “Meldij van de Pleats”	9
“Artyste in Residence”	10
Activiteiten met partners.....	10
Commerciële activiteiten	10
7. Communicatie.....	11
8. Tot slot.....	11

1. Inleiding

Achter de zeedijk, tussen Makkum en Gaast, ligt het terpdorpje Piaam. Dit bijzondere dorpje bestaat uit slechts 15 huizen rondom het 13de-eeuwse kerkje. Meteen hierachter ligt de boerderij uit 1667, ook wel bekend als De Nynke Pleats. Dit Rijksmonument werd bijna een halve eeuw geleden van de ondergang gered door er een nieuwe bestemming aan te geven. Anno 2021 zijn de installaties sterk verouderd, is de rieten kap volledig in verval en is de context veranderd. De boerderij zal volledig verduurzaamd worden, van het gas af gaan en een nieuwe bestemming krijgen. Daarbij krijgt het omliggende terrein een belangrijke rol. De boerderij en het terrein zullen ingezet worden als ontmoetings- en verblijfsplek voor passanten, groepen, families, bedrijven, kunstenaars, muzikanten en onderzoekers. Deze mensen hebben allemaal gemeen dat de bijzondere locatie met zowel natuur als cultuur ze zal inspireren.

Stichting Nynke's Pleats zal de exploitatie en programmering voor haar rekening nemen. In dit beleidsplan wordt inzicht gegeven in de plannen voor de periode 2021-2024 en de verantwoording van de organisatie.

2. Missie en doelstellingen

Stichting Nynke's Pleats wil bezoekers een verbinding aan laten gaan met de bijzondere cultuur- en natuurhistorisch locatie.

Dit doet de stichting onder andere door:

- Het initiëren en organiseren van culturele en duurzame activiteiten in en rond boerderij Nynke's Pleats voor zowel lokale bewoners als een (inter)nationaal publiek.
- Het ontwikkelen van het terrein rondom de boerderij.
- Het duurzaam exploiteren van de boerderij en het omliggende terrein, met aandacht voor biodiversiteit en natuur.
- Het werven van fondsen en genereren van inkomsten om de doelstellingen te realiseren.

3. Stichting, bestuur en financiële organisatie

- Stichting Nynke's Pleats
 - RSIN 862447884
 - KvK nummer 82387699
 - adres Buren 25, 8756JP Piaam
 - telefoonnummer 06 553 987 00
 - e-mailadres info@nynkespleats.nl
- De stichting is op 30 maart 2021 opgericht.
- De statuten van Stichting Nynke's Pleats voldoen aan de ANBI-voorwaarden.
- Het bestuur bestaat uit minimaal drie leden
 - Voorzitter/penningmeester: Vera Carasso (Amsterdam)
 - Secretaris: Dirk Stolp (Heeg)
 - Lid: vacant
- Het bestuur streeft ernaar minimaal een derde bestuurder op korte termijn, naar verwachting in de zomer van 2021 te benoemen.
- De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun bestuurswerkzaamheden.
- Het bestuur komt minimaal tweemaal per jaar samen voor een bestuursvergadering. Hiervan worden notulen opgemaakt.
- Een bestuurslid kan niet over het vermogen van de stichting beschikken alsof het zijn eigen vermogen is, hetgeen is vastgelegd in de statuten.
- Het bestuur beslist met meerderheid van stemmen.
- Op de bankrekening zijn twee gezamenlijk handelende bestuurders bevoegd en overeenkomsten dienen vooraf door het bestuur te worden goedgekeurd.
- Het bestuur is verantwoordelijk voor een gezond financieel beleid. De taken die hierbij horen zijn onder meer:
 - Jaarlijks een begroting opstellen;
 - Jaarlijks een jaarrekening vaststellen en goedkeuren;
 - Beheren van de gelden;
 - Besteden van de gelden en het creëren van voorzieningen.
- Het vermogen wordt besteed conform de doelstellingen van Stichting Nynke's Pleats:
 - De inkomsten van de stichting worden in de eerste plaats gebruikt om de uitgaven te compenseren.
 - De inkomsten van de stichting kunnen in de tweede plaats worden aangewend om andere stichtingen of initiatieven te steunen die een vergelijkbare doelstelling hebben als de eigen stichting.
 - De stichting heeft niet de doelstelling om winst te maken. Wel wil zij een gezonde buffer aanhouden om tegenvallende inkomsten op te kunnen vangen. Daarnaast wordt dit gereserveerd om nieuwe activiteiten te ontwikkelen en op te zetten.

- o De inkomsten verkrijgt Stichting Nynke's Pleats door het verhuren van de locatie, donaties, sponsoring, fondsenwerving en van de kaartverkoop voor de activiteiten.
- o Wat betreft geormerkte inkomsten zal de stichting deze middelen overeenkomstig het geormerkte doel besteden en verantwoorden.
- o De uitgaven van Stichting Nynke's Pleats bestaan uit de kosten van activiteiten (zie activiteitenprogramma), de huur van de locatie, directe kosten van de verhuur (b.v. schoonmaak), administratiekosten en het onderhoud van het erf.

Aanzicht voorzijde, maart 2021

4. Duurzaam, circulair en lokaal

Het verduurzamen van een 17de-eeuwse Rijksmonumentale rietgedekte boerderij: nog maar weinig mensen hebben die uitdaging aangedurfd of zijn erin geslaagd. Zonder aantasting van de monumentale waarden gaat Nynke's Pleats van het gas af. Het zal een voorbeeld-stellende duurzame plek worden, in balans met de natuurlijke omgeving, waar het hele jaar aangenaam verbleven kan worden.

Duurzame installaties

De nieuwe verwarming wordt een laag- temperatuurverwarming. Twee warmtepompen van in totaal 34kW vermogen, die als bron gebruik maken van tien grondboringen van 80 tot 128 meter diep, vervangen de verschillende gasketels die nu in het pand staan. Omdat zoveel mogelijk luchtdicht zal worden gebouwd, is een goede ventilatie noodzakelijk. Alle ruimtes zullen voorzien worden van een lucht-wtw (warmte- terugwinning) installatie en de begane grond krijgt vloerverwarming.

Seizoenenboerderij

Naast de keuze voor duurzame installaties, wordt de woning ook duurzaam gebruikt: het monument wordt ingericht als 'seizoenenboerderij'. Afhankelijk van de buitentemperatuur, worden ruimtes beperkter gebruikt. Zo is het doel om de grote schuurruimte in de koudste wintermaanden niet of beperkt te gebruiken. Volgens het box-in-box principe zullen andere ruimtes beter geïsoleerd worden en kunnen juist in die maanden hun functie hebben. Om dit mogelijk te maken is gekozen voor een slimme indeling in compartimenten, waardoor het gebouw op verschillende momenten verschillend gebruikt kan worden. Op die manier wordt minder energie verspild. Daarnaast worden de gebruikers zich meer bewust van de keuzes die je kan maken om duurzaamheid te realiseren.

Circulair en lokaal

Bij de restauratie en herbestemming van de Pleats zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van materialen die al aanwezig zijn, of die uit de omgeving komen, met als doel zo weinig mogelijk te verspillen of uitstoot te genereren. Ook bij de keuze van vaklieden weegt het lokale aspect mee, om te zorgen dat de CO2 uitstoot door het transport beperkt blijft. Hierdoor wordt tegelijkertijd de lokale economie gestimuleerd. Daarnaast is er inmiddels een elektrische laadpaal voor auto's gerealiseerd om werklieden en bezoekers te stimuleren elektrisch te rijden.

Biodiversiteit

Bij de ontwikkeling van het erf wordt ingezet op het zoveel mogelijk terugbrengen van de biodiversiteit en inheemse plantensoorten.

5. Natuur- en cultuurhistorie

Terpdorp

Nynke's Pleats ligt in Piaam vlak achter de oude zeedijk. Het terpdorpje heeft een beschermd dorpsgezicht, bestaat uit ca. 15 huizen en twee kerken en er wonen ongeveer 35 personen. Het dorp stamt al uit de 13de eeuw toen de zee nog vrij spel had om de terp waarop het gebouwd is. Vlak tegenover de ingang van Nynke's Pleats ligt het 13de-eeuwse gotische éénbeukige kerkje. Het is, net als Nynke's Pleats en de kop-hals-rompboerderij bekend als Piaam State, een rijksmonument. In de jaren 60 waren en vergaande plannen om van Piaam een echt museumdorp te maken. De herbestemming van de boerderij tot restaurant was daar een belangrijk onderdeel van. Piaam heeft jarenlang onderdeel uitgemaakt van de Ald Faers Erfroute en de Zuiderzeeroute. In de zomer zijn er nog vele fietsers en wandelaars die van deze bijzondere plek komen genieten.

Vogelgebied

Nynke's Pleats ligt in het beschermde afpalingsgebied van twee 17de-eeuwse eendenkooien: één in particulier beheer en daarnaast de Buismanskoai. Vroeger waren deze eendenkooien het domein van de kooiker, die hier eenden ving om te verkopen als lekkernij. De Buismanskoai wordt onderhouden door natuurorganisatie It Fryske Gea en is te bezoeken met een gids.

Elk najaar vliegen er honderdduizenden ganzen over Piaam richting het zuiden. Ze overnachten op de velden rondom het terpdorp. Het is een prachtig gezicht. Ook de buitendijkse natuurgebieden in het IJsselmeer vlak over de dijk bij Piaam zijn een bekende plek voor vogelspotters.

Agrarisch erfgoed

De koprompboerderij heeft een bijzondere vorm: de grote schuur is zeer breed en relatief laag. Door het dateren van de houten balken is vastgesteld dat de boerderij is gebouwd rond het jaar 1667. In de constructie zijn ook nog oudere balken uit de 16de eeuw teruggevonden, maar deze zijn waarschijnlijk hergebruikt bij de bouw van de boerderij in de 17de eeuw. Ook het metselwerk in de achtermuur is uitzonderlijk, waarbij een boogvorm is aangezet in twee kleuren baksteen. Het is dan ook niet verrassend dat de boerderij in 1968 de status van rijksmonument heeft gekregen.

De boerderij dankt haar naam aan de laatste boerin van de 'Pleats': Nynke Postma (1902-1980). Ze ligt begraven naast het 13de-eeuwse kerkje tegenover de boerderij. De laatste jaren van haar leven woonde ze in een kleine woning in Piaam.

Rond 1970 was de boerderij in zeer slechte staat en de schuur zelfs deels ingestort. Het rijksmonument moest dus hoognodig aangepakt worden om definitief verlies te voorkomen. In 1972 heeft de eerste restauratie plaatsgevonden, waarbij veel van de oorspronkelijke onderdelen behouden zijn. Voorafgaand aan deze restauratie zijn zeer gedetailleerde tekeningen gemaakt die nu een belangrijke historische bron vormen.

Bij de restauratie in 1972 is gekozen voor een nieuwe, publieke functie voor de boerderij. Restaurant De Nynke Pleats is ruim 45 jaar een bekende succesvolle plek geweest binnen het sociale leven van Piaam en omgeving. Vele feesten en bruiloften hebben er plaatsgevonden, en vele toeristen uit binnen- en buitenland hebben het restaurant bezocht op hun tocht door Friesland. In 2018 is het restaurant definitief gesloten.

De boerderij in verval, ca. 1968

6. Activiteitenprogramma

Altijd in connectie met de Pleats en de omgeving

Activiteiten op Nynke's Pleats zijn altijd uniek, omdat er een connectie wordt gemaakt met de plek en de omgeving. Die connectie kan letterlijk zijn: het kijken naar vogels, het genieten van de natuur en de historische omgeving. Activiteiten kunnen ook op een meer zintuigelijk manier die connectie maken door een verbinding aan te gaan met de geuren, de klei, het riet, het water, de wolkenluchten, de weidsheid en het oude hout. Een activiteit is nooit zomaar toevallig hier.

Doorlopend en openbaar toegankelijk

Restaurant de Nynke Pleats was lange tijd een begrip in de omgeving en een rustpunt op fiets- en wandeltochten. De locatie wordt zeer gemist en dagelijks zijn er teleurgestelde bezoekers, die graag even waren neergestreken in het mooie Piaam, achter het 13de-eeuwse kerkje. Dat gaat veranderen! Het terrein zal opnieuw ontwikkeld worden, met aandacht voor de oorspronkelijke vorm van de terp en de zichtlijnen op het achterliggende landschap. Er zal een (officieel) 'rustpunt' gecreëerd worden met vrij zicht op het achterliggende land met de twee eendenkooien en de vele vogels die hier neerstrijken. Ook is er de mogelijkheid om zelf koffie/thee te nemen en gebruik te maken van het sanitair. Hiervoor zal alleen een vrijwillige bijdrage gevraagd worden. Bij het rustpunt zal informatie aanwezig zijn over de terp, het kerkje, de eendenkooien, de vogels in het gebied etc. Het eigen erf en de inrichting van het rustpunt zullen ontwikkeld worden in samenwerking met Landschapsbeheer Friesland, het Boerderijenfonds, de Friese Boerderijstichting, It Fryske Gea, Het Noorder Erf en de Stinzenflora Monitor.

Serie "Meldij van de Pleats"

Vier keer per jaar (april, juni, september en november) zal de stichting een klassiek concert organiseren dat op zondag uitgevoerd zal worden. Voor deze concerten zullen jonge talentvolle musici en bekende ensembles

gevraagd worden. Zij worden uitgenodigd om het weekend voorafgaand aan het concert op de boerderij te verblijven, (eventueel met familie en vrienden) zodat zij kunnen 'afstemmen' op de *Meldij van de Pleats* (melodie van de boerderij) zelf. Ze zijn vrij om eventuele aanpassingen te maken aan het programma dat ze bedacht hadden voor de zondag, als de omgeving daar om vraagt. De concerten zullen daarmee een uniek en spontaan karakter krijgen.

De 'meldij van de pleats' wordt genoemd op de balk boven de oude bar van het restaurant en op dit Makkummer bord dat Nynke werd aangeboden bij de opening van het restaurant in 1972.

“Artyste in Residence”

Drie à vier keer per jaar zal een kunstenaar, schrijver of onderzoeker uitgenodigd worden om een week (of twee weken indien gewenst) in het voorhuis van de Pleats te verblijven. Het bekende concept van de Artist in Residence in een Fries jasje (Artyste). Ook hier gaat het om de inspiratie en rust van de omgeving en de ontdekking hoe deze het werk kan beïnvloeden. Aan schrijvers vragen we of ze een gedicht of korte tekst achter kunnen laten, bij kunstenaars een kleine creatie. Ook onderzoekers zijn welkom, als het onderwerp van hun onderzoek op enige wijze gerelateerd is aan de plek, de omgeving of Friesland in het algemeen. De Artyste in Residence krijgt het verblijf aangeboden, een welkomstpakket aan lokale producten en een eventuele vergoeding voor het kunstwerk dat wordt achtergelaten.

Activiteiten met partners

Stichting Nynke's Pleats heeft geen specifieke kennis over de prachtige natuur rondom Piaam. Daarom wordt nauw samengewerkt met partners, die die kennis wel in huis hebben. Partners, zoals Landschapsbeheer Friesland en It Fryske Gea zijn al uitgenodigd om vanuit Nynke's Pleats activiteiten te ontwikkelen voor geïnteresseerden. Te denken valt aan een bezoek aan de Eendenkooi van It Fryske Gea, een bezoek aan de Vogelhut in het IJsselmeer in combinatie met een verdiepende lezing en koffie op de Pleats. Stichting Nynke's Pleats zal daarbij graag een faciliterende rol op zich nemen.

Commerciële activiteiten

De boerderij is ook te huur voor externe partijen. Er zijn veel mogelijkheden: de schuur met 18 slaapplekken en een zaal voor maximaal 175 personen is zeer geschikt voor diners, bijzondere gelegenheden en familieweekenden. Ook voor bedrijven en cursussen is het ideaal: heisessies, retraites, inclusief slapen, zelf koken of in combinatie met een cateraar. Het voorhuis is knusser, intiemer en ideaal voor gezinnen. Deze ruimtes zijn ook samen te gebruiken, waardoor er eindeloos mogelijkheden zijn. De inkomsten uit deze activiteiten komen ten gunste van de stichting, die het inzet voor het organiseren van culturele (non-profit) activiteiten en het ontwikkelen en onderhouden van de rijksmonumentale boerderij.

7. Communicatie

In het activiteitenprogramma valt te lezen dat het programma bestemd is voor zeer diverse doelgroepen. Om deze allemaal te bereiken, zal een mix van communicatiemiddelen worden ingezet.

De boerderij heeft een eigen website, met daarop alle informatie over de ontwikkeling en de (toekomstige) mogelijkheden. Ook wordt er regelmatig een blog bijgehouden met nieuwsberichten. Bezoekers van de website wordt gevraagd om zich in te schrijven voor de nieuwsbrief. Zo wordt er al sinds september 2020 gewerkt aan een (AVG proof) database van geïnteresseerden. Zodra het programma echt van start gaat, zal er met regelmaat (minimaal 1x per 2 maanden, maximaal 1x per maand) een nieuwsbrief verzonden worden. Vanaf 2022 zal het ook mogelijk zijn de beschikbaarheid van de locatie te bekijken op de website.

Omdat het voormalige restaurant een grote bekendheid had en nog steeds opgezocht wordt, is de oude website (www.nynkepleats.nl) nu doorgelinkt naar de nieuwe website (www.nynkespleats.nl).

Nynke's Pleats heeft een eigen Instagram kanaal met een gestaag groeiende groep volgers. Ook op LinkedIn is er een eigen kanaal, waar voornamelijk gecommuniceerd wordt over de duurzame ontwikkelingen en professionele fondsen.

Voor het promoten van de verhuuractiviteiten zal samengewerkt worden met partners als Waterland van Friesland (VVV Súdwest-Fryslân), Ecologies en Erfgoedlogies. Dit zal in 2022 opgestart worden.

De culturele activiteiten zullen gecommuniceerd worden via de eigen social mediakanalen, de website, de nieuwsbrief en er zal van tevoren een persbericht verstuurd worden naar verschillende media, eventueel in samenwerking met een pr-bureau.

8. Tot slot

Nynke's Pleats zal zich de komende jaren verder ontwikkelen en een nieuwe plek veroveren binnen het (culturele) landschap van Friesland. Wij hebben vertrouwen dat de gekozen koers van grote toegevoegde waarde zal zijn voor de omgeving en daarnaast ook vele liefhebbers naar Piaam zal trekken.

Vera Carasso (voorzitter)
Piaam, 4 mei 2021